

УДК 658.56

Єпіщенков В.В.¹, Сніжної Г.В.²

¹ студ. гр. РТ-418сп, НУ «Запорізька політехніка»

² д-р техн. наук, завідувач кафедри МіНЕ НУ «Запорізька політехніка»

ВХІДНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Посилення конкуренції та економічна криза внаслідок світової пандемії COVID-19 обумовлює потребу у безперервному вдосконаленні системи управління якістю (СУЯ). Важливим елементом СУЯ є вхідний контроль (ВК) продукції, який проводиться для запобігання запуску у виробництво продукції, що не відповідає вимогам нормативно-технічної документації (НТД).

Взагалі до завдань вхідного контролю належить перевірка документації на продукцію, контроль відповідності продукції тощо. Для укріплення технологічної дисципліни, покращення якості та підвищення надійності продукції, що випускається, у відповідності вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 ефективної організаційної структурою є постійно діюча комісія по виконанню вхідного контролю якості продукції (ВКЯП). Заходи проведення вхідного контролю рекомендовано розробляти згідно вимог наступних документів:

- ISO 9001:2015. «Системи управління якістю. Вимоги»;
- ГОСТ 16504-81 «Система державних випробувань продукції. Випробування і контроль якості продукції. Основні терміни та визначення»;
- ГОСТ 3.1502-85 «Єдина система технологічної документації. Форми і правила оформлення документів на технічний контроль.»;
- ГОСТ 24297-87 «Вхідний контроль продукції. Основні положення»;
- Р50-609-40-01 «Рекомендації. Технологічне проектування технічного контролю», тощо.

Опис та зміст усіх потрібних заходів повинні відображатися в Стандарті підприємства. Стандарт встановлює основні положення по організації, проведенню робіт і оформленню результатів вхідного контролю матеріалів, сировини, напівфабрикатів і комплектуючих виробів, для запобігання запуску у виробництво продукції постачальників, не відповідної вимогам договорів на постачання. Вимоги Стандарту є обов'язковими для всіх структурних підрозділів підприємства, в першу чергу це: відділ головного технолога (ВГТ), відділ матеріально-технічного постачання (ВМТП), відділ технічного контролю (ВТК), комісія з вхідного контролю (КВК), структурний підрозділ підприємства (СПП), центральна заводська лабораторія (ЦЗЛ), центр технічного аудиту (ЦТА), тощо. Переліки

продукції, що підлягає вхідному контролю, погоджують з ВТК, ЦЗЛ, ЦТА і затверджуються Головним інженером.

Основні поняття, терміни і визначення, які використовуються у Стандарті, відповідають ДСТУ ISO 9000, ГОСТ 16504: вибірковий контроль - контроль, при якому рішення о контрольованій сукупності або процесі приймають по результатам перевірки однієї або кількох вибірках; вид контролю - класифікаційне угруповання контролю за певною ознакою; вхідний контроль - контроль продукції, що надійшла на підприємство від постачальника для використання у виробництві; контроль якості продукції - перевірка кількісних та (або) якісних характеристик властивостей продукції, тощо. Відповідальність за виконання вимог Стандарту несуть керівники підрозділів згідно матриці відповідальності.

Вхідний контроль проводиться з метою запобігання запуску у виробництво продукції, що не відповідає вимогам НТД. При цьому вид контролю і об'єм вибірки визначають, виходячи із стабільності якості продукції постачальників та важливості даного параметра (вимоги) для функціонування підприємства. Рекомендується стратифікувати ВК за СПП. Наприклад конструкторські служби підприємства - по виробках, призначених для комплектації; технологічні служби підприємства - по сировині, матеріалам і напівфабрикатам.

Результати вхідного контролю та лабораторних досліджень контролер ВТК заносить у журнал реєстрації результатів, завіряє підписом і печаткою. На прийняту продукцію оформляється акт вхідного контролю (АВК), який містить остаточні висновки про якість продукції і є підставою для запуску її у виробництво або визнання її невідповідності.

Продукція, яка визнана невідповідною встановленим вимогам за результатами комісійного приймання, передається у ізолятор браку до вирішення питання про її заміну або повернення постачальнику. На невідповідну продукцію оформляється попередження про брак, яке направляється начальнику ВМТП.

Для комплексного управління якістю необхідне узгодження різних елементів процесу виробництва. Всі елементи контролю вимагають об'єднання в єдину СУЯ та визначаються великою кількістю чинників, які безпосередньо впливають на якість продукції, що випускається підприємством.